

**ГАДААДЫН ИРГЭН, ХАРЬЯАТЫН ГАЗРЫН 2024 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН
БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧГИЙН ХЭРЭГЖИЛТЭД ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-
ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

2024 оны 06 дугаар сарын 06

Улаанбаатар хот

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээг Монгол Улсын хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэр, Алсын хараа 2050, Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн байгууллагад холбогдох заалт, шийдвэрээр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайланд тулгуурлан Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын 2022 оны А/107 дугаар тушаалаар баталсан “Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээний агентлаг, байгууллагын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх журам”-ын дагуу дараах 3 үзүүлэлтээр дүгнэв.

1.1. Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт

2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар байгууллагын үндсэн чиг үүрэгт хамааралтай Монгол Улсын хууль, Улсын Их Хурлын тогтоол, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, Засгийн газрын тогтоол, албан даалгавар, хуралдааны тэмдэглэлд тусгагдсан нийт 16 хууль, тогтоол, шийдвэрийн 63 заалтыг хэрэгжүүлэн ажилласныг хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийв. (Хүснэгт 1.)

Хүснэгт 1.

Шийдвэрийн төрөл							
Бүгд		Монгол Улсын хууль	Улсын Их Хурлын тогтоол	Ерөнхийлөгчийн зарлиг	Засгийн газрын тогтоол	Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл	
Хяналтад авсан хууль, тогтоол шийдвэрийн тоо	16	5	1	2	5	3	
Заалтын тоо	63	50	1	3	5	4	
ҮНЭЛНЭ	Биелсэн (100%)	57	47	-	2	5	3
	Хэрэгжих шатанд (90%)	4	3	-	-	-	1
	Хэрэгжих шатанд (70%)	1	-	1	-	-	-
	Хэрэгжилт хангалтгүй	1	-	-	1	-	-

	(30%)						
	Хяналтаас хасуулах саналтай	2	1	-	-	1	-
Үнэлгээ (хувь)		97.7	99.4	70	76.6	100	97.5
Оноо		4.8					

Монгол Улсын хуулийн хэрэгжилтийн хувийг хүснэгтээр илэрхийлбэл: Хүснэгт 2.

№	Зүйл, заалт дэс дугаар	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар, агуулга	Дундаж хувь	Оноо
1. Монгол Улсын хууль				
1	11.6.Яам, Засгийн газрын агентлаг, төрийн бусад байгууллага, нутгийн захиргааны байгууллага чиг үүргийнхээ дагуу статистикийн үйл ажиллагааг эрхэлнэ. Яамд бүтэцдээ салбарын статистикийн үйл ажиллагаа эрхлэн гүйцэтгэх нэгжтэй байна.	Статистикийн тухай /Шинэчилсэн найруулга/ 1997-06-05 Дугаар 1997.06.05	100	5
2	55.3.Төрийн байгууллага төрийн албан хаагчийн сургалт, ажиллах нөхцөл, нийгмийн баталгааны хөтөлбөрийг боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	Төрийн албаны тухай /Шинэчилсэн найруулга/ 2017-12-07 Дугаар 2019.01.01	100	5
3	13.3. Визийн төвийн байршлыг тогтоох, сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулан ажиллах журмыг Засгийн газар батална.	Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 2013-12-26 дугаар 2015-10	100	5
4	8.2.1. эрхэм зорилго, үйл ажиллагааны стратегийн зорилт, зорилго, тэргүүлэх чиглэл, тэдгээрийн хүрээнд авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ, түүний үр дүн;	Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай 2021-12-17 Дугаар 2022.05.01	100	5
5	8.2.2. чиг үүрэг, бүтэц, зохион байгуулалт, хаяг, байршил, харилцах утасны дугаар, шуудангийн хаяг, олон нийттэй харилцах, мэдээлэл хүргэх нийгмийн сүлжээний хаяг;		100	5
6	8.2.3.эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт, үйл ажиллагааны тайлан, мэдээлэл хариуцагчийн үйл ажиллагаанд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит, санхүүгийн хяналт, шалгалтын тайлан, акт, дүгнэлт, албан шаардлага, зөвлөмж;		100	5
7	8.2.4.хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаврын үнэлгээний тайлан;		100	5

8	8.2.5.хөгжлийн бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгийн хэрэгжилтийн тайлан;		100	5
9	8.2.6.үйл ажиллагаандаа мөрдөж байгаа хууль тогтоомж, Засгийн газрын шийдвэр, бусад эрх зүйн акт;		100	5
10	8.2.7.албан тушаалын тодорхойлолт, албан тушаалтны эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, албаны харилцах утасны дугаар, албаны цахим шуудангийн хаяг;		100	5
11	8.2.8.өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлтийн тайлан, мэдээ;		100	5
12	8.2.9.хуульд өөрөөр заагаагүй бол хариуцсан салбарын үйл ажиллагааны статистик мэдээлэл;		100	5
13	8.2.10.мэдээлэл хариуцагчаас зохион байгуулах олон нийтийн арга хэмжээний хөтөлбөр.		100	5
14	8.3.1.ажлын байрны сул орон тооны талаарх мэдээлэл;		100	5
15	8.3.2.албан хаагч, ажилтныг сонгон шалгаруулах журам;		100	5
16	8.3.3.албан хаагч, ажилтны ёс зүйн дүрэм;		100	5
17	8.3.4.хүний нөөцийн стратеги, түүний хэрэгжилтийг хянаж үнэлэх журам;		100	5
18	8.3.5.хүний нөөцийн удирдлагын ил тод байдлыг хангах чиглэлээр авч хэрэгжүүлж байгаа арга хэмжээ;		100	5
19	8.3.6.албан хаагчийн ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх журам		100	5
20	8.4.1.өмнөх оны төсвийн гүйцэтгэл, тухайн жилийн төсөв, дараа оны төсвийн төсөл;		100	5
21	8.4.2.төсвийн гүйцэтгэлийн биелэлт болон хагас, бүтэн жилийн санхүүгийн тайлан;		100	5
22	8.4.3.санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын дүгнэлт;		100	5
23	8.4.4.хууль тогтоомжийн дагуу төвлөрүүлэх төлбөр, хураамж, зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээ;		100	5
24	8.4.5.төсвийн хэмнэлт, хэтрэлт, түүний шалтгааны тайлбар;		100	5
25	8.4.6.таван сая, түүнээс дээш төгрөгийн үнийн дүн бүхий худалдан авсан бараа, ажил, үйлчилгээний нэр, санхүүжилтийн хэмжээ, нийлүүлэгчийн нэр, хаяг;		100	5
26	8.4.7.цалингийн зардлаас бусад таван сая, түүнээс дээш төгрөгийн үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэрийн хамт;		100	5
27	8.4.8.бонд, зээл, өрийн бичиг, баталгаа, түүнтэй адилтгах санхүүгийн бусад хэрэгсэл, төр, хувийн хэвшлийн түншлэлийн гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр;		100	5
28	8.4.9.шилэн дансны хөтлөлт, хэрэгжилт, аудитын тайлан, зөвлөмжийн дагуу авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний мэдээлэл;		100	5
29	8.4.10.төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөө, тайлан, тендерийн баримт бичиг, тендер шалгаруулалтыг явуулах журам, тендерийн урилга, тендерт оролцохыг сонирхогчид тавих шалгуур үзүүлэлт, тендерт шалгарсан болон шалгараагүй оролцогчийн талаарх товч мэдээлэл, шалгарсан болон шалгараагүй хуулийн үндэслэл, шалтгаан;		100	5
30	8.4.11.худалдан авах ажиллагаанд хийсэн үнэлгээ болон аудит, бусад хяналт шалгалтын тайлан, дүгнэлт;		100	5
31	8.4.12.мэдээлэл хариуцагч болон захиалагч байгууллагын хүсэлтээр холбогдох этгээдийг худалдан		100	5

	авах ажиллагааны мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө, зааварчилгаагаар хангасан тухай мэдээлэл;		
32	8.4.26.төсвийн хөрөнгөөр болон гадаадын зээл, тусламжаар хэрэгжүүлж байгаа төсөл, хөтөлбөрийн санхүүжилт, хэрэгжилт, явц, үр дүн;	100	5
33	8.4.27.мэдээлэл хариуцагчийн захиалгаар хийгдсэн судалгаа, шинжилгээний ажил, түүний тайлан;	100	5
34	8.4.28.хууль тогтоомжид заасан бусад. (8.4.Мэдээлэл хариуцагч төсөв, санхүү, худалдан авах ажиллагааны талаарх дараах мэдээллийг байнга ил тод, нээлттэй байлгана:)	100	5
35	8.5.1.үйлчилгээний төрөл, шийдвэрлэх журам, хугацаа, бүрдүүлэх баримт бичиг, түүний загвар, төлбөр, хураамж, зохицуулалтын үйлчилгээний хөлсний хэмжээ, төлбөр төлөх дансны мэдээлэл;	100	5
36	8.5.2.тусгай зөвшөөрөл, зөвшөөрөл олгох, сунгах, түдгэлзүүлэх, сэргээх, хүчингүй болгох үндэслэл, журам, олгосон, сунгасан, түдгэлзүүлсэн, сэргээсэн, хүчингүй болгосон тусгай зөвшөөрлийн талаарх мэдээлэл, тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчийн нэр, хаяг, салбар, төлөөлөгчийн газар, зөвшөөрөл олгосон болон зөвшөөрлийн хүчинтэй хугацаа.	100	5
37	8.6.1.олон нийтээр хэлэлцүүлж, санал авч байгаа хууль тогтоомж болон захиргааны хэм хэмжээний актын төсөл, тэдгээрийн танилцуулга, холбогдох судалгаа, бусад байгууллага, иргэнээс өгсөн санал;	90	4.5
38	8.6.2.эзэмшиж байгаа оюуны өмчийн эрхийн жагсаалт;	100	5
39	8.6.3.хот болон газар зохион байгуулалтын төлөвлөлт, түүнд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах шийдвэрийн явцын талаарх мэдээлэл;	100	5
40	8.6.4.мэдээлэл хариуцагчийн эзэмшиж байгаа газрын мэдээлэл;	100	5
41	8.6.5.төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хувийн эрх зүйн хуулийн этгээдийн нэр, хаяг, дүрэм, үйл ажиллагааны чиглэл, эрх бүхий этгээдийн оруулсан хөрөнгийн хувь хэмжээ, ашиг, алдагдлын тайлан, нэгдсэн төсөвт төлсөн татварын хэмжээ, ногдол ашиг;	100	5
42	8.6.6.төрийн болон орон нутгийн өмчит, төрийн болон орон нутгийн өмчийн оролцоотой хувийн эрх зүйн хуулийн этгээдийн удирдах зөвлөл, хяналтын зөвлөлийн бүтэц, бүрэлдэхүүн, тэдгээрийн гишүүн болон гүйцэтгэх удирдлагын эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, авч байгаа цалин хөлс, урамшууллын дүн, албаны цахим шуудангийн хаяг, тухайн хуулийн этгээдийн удирдлагад тавигдах шаардлага, удирдлагыг сонгон шалгаруулах журам, сонгон шалгаруулах ажиллагааны тов, сонгон шалгаруулалтад оролцогчдын талаарх мэдээлэл;	100	5
43	8.6.8.төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгийг хүн, хуулийн этгээдэд ашиглуулах, шилжүүлэх, хувьчлах, төсвийн хөрөнгийн ашиглалт болон түүнийг ашиглалтаас гаргах, ашиглалтаас гаргаснаас орсон орлогын талаарх мэдээлэл;	90	4.5
44	8.6.10.мэдээлэл хариуцагчийн явуулж байгаа үйл ажиллагаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, ашиглаж байгаа	100	5

	техник, технологийн хүн, мал, амьтны эрүүл мэнд, байгаль орчинд үзүүлэх буюу үзүүлж байгаа нөлөөллийн талаарх мэдээлэл;			
45	8.6.11.барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулахыг зөвшөөрсөн улсын комиссын дүгнэлт;		90	4.5
46	8.6.19.хуулийн этгээдийн эцсийн эзэмшигч, эцсийн өмчлөгчийн талаарх мэдээлэл;		100	5
47	8.6.20.нэвтрэх, ашиглахад хязгаарлалт тогтоогоогүй мэдээллийн сан дахь нээлттэй өгөгдөл;		100	5
48	8.6.21.мэдээлэл хариуцагчийн зардлаар суралцагчийн эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэр, суралцаж байгаа улс, сургуулийн нэр, мэргэжил, суралцах хугацаа, мэдээлэл хариуцагчаас санхүүжүүлсэн сургалтын зардлын дүн, гэрээний хэрэгжилт;		100	5
49	8.6.22.хууль болон олон улсын гэрээгээр нээлттэй байхаар заасан бусад мэдээлэл.		100	5
50	18.2.Хил орчмын аялал жуулчлалын нутаг дэвсгэрт энэ хуулийн 18.1-д заасан гадаадын иргэн зорчих маршрутыг хууль зүйн болон аялал жуулчлалын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн хамтран батална.	Аялал жуулчлалын тухай /Шинэчилсэн найруулга/ 2023-05-04 Дугаар 2023.05.04	100	5
Хэсгийн нийт үнэлгээ			99.4	4.9

Улсын Их Хурлын тогтоолын хэрэгжилтийн хувь Хүснэгт 3.

№	Зүйл, заалт дэс дугаар	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар, агуулга	Дундаж хувь	Оноо
1. Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоол				
1	ХЗДХЯ УИХ-ын тогтоолын төсөл 2021. Монгол Улсад 2021-2024 онд цагаачлуулж болох гадаадын иргэдийн тоо, бүтэц, байршлын тухай Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 29.6-д заасны дагуу Монгол Улсад 2021-2024 онд цагаачлуулж болох гадаадын иргэдийн тоо, бүтэц, байршлыг тогтоох.	Монгол Улсын хууль тогтоомжийг 2024 он хүртэл боловсронгуй болгох үндсэн чиглэл батлах тухай 2021-01-22 Дугаар 2021 №12	70	3.5
Хэсгийн нийт үнэлгээ			70	3.5

Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн зарлигийн хэрэгжилтийн хувь Хүснэгт 4.

№	Зүйл, заалт дэс дугаар	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар, агуулга	Дундаж хувь	Оноо
---	------------------------	--	-------------	------

1. Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоол				
1	3.Албан байгууллага, аж ахуйн нэгж, барилга байгууламж, гудамж, талбайн нэр хаяг, бүтээгдэхүүний шошго, бэлгэ тэмдэг, зар сурталчилгаа зэргийг үндэсний бичгээр бичиж хэвшүүлэх ажлыг зохион байгуулах; үндэсний бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлж, түгээн дэлгэрүүлэхэд чиглэсэн уг үйл ажиллагаа, аливаа идэвх санаачилгыг хөхиүлэн дэмжиж, урамшуулж ажиллахыг бүх шатны Засаг дарга нар, холбогдох төрийн байгууллагуудад чиглэл болгосугай.	Монгол бичгийн хэрэглээг нэмэгдүүлэх ажлыг эрчимжүүлэх тухай 2018-05-23 Дугаар 2018_46	100	5
2	1.5.Иргэн, аж ахуйн нэгжийн тарьсан модоор ойн санг бүрдүүлж, түүнийг улсын нэгдсэн санд бүртгэх, тарьсан модыг зах зээлийн эргэлтэд оруулж энэ чиглэлийн үйл ажиллагаа явуулахад нь бодит дэмжлэг үзүүлэх болон гадаад улсаас Монгол Улсад ирж буй хүн бүр монгол оронд мод тарих санаачилгыг өрнүүлэх	Засгийн газарт чиглэл өгөх тухай /Тэрбум мод/ 2021-10-04 Дугаар 2021_58	30	1.5
3	2.Энэ зарлигийг хэрэгжүүлэхэд идэвх санаачилгатай оролцож, эх байгалиа хайрлан хамгаалах, мод тарьж ургуулах үйлсэд бодит хувь нэмэр оруулахыг иргэд, аж ахуйн нэгж, төрийн болон төрийн бус байгууллагуудад уриалсугай.		100	5
Хэсгийн нийт үнэлгээ			76.6	3.8

Монгол Улсын Засгийн Газрын тогтоолын хэрэгжилтийн хувь Хүснэгт 5.

№	Зүйл, заалт дэс дугаар	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар, агуулга	Дундаж хувь	Оноо
2. Монгол Улсын Засгийн газрын тогтоол				
1	5.Монгол хэлний тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангах дараахь арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэхийг төсвийн ерөнхийлөн болон шууд захирагч нарт тус тус даалгасугай: 5.1. эрх бүхий судалгааны байгууллагатай хамтран салбарын мэргэжлийн нэр томъёог орчуулах, шинээр үүсгэх, жигдлэх, толилох ажлыг зохион байгуулах, нийтийн хэрэглээнд нэвтрүүлэх; 5.2. төрийн байгууллагын цахим хуудас, сонин хэвлэлд нийтэлж байгаа мэдээ, мэдээллийг 2022 оноос эхлэн кирилл, монгол бичгээр зэрэгцүүлэн нийтэлж хэвшүүлэх; 5.3. төрийн байгууллагын шийдвэр, албан бичгийг энэ тогтоолын 4-т заасан дүрэм, журам, заавар, стандартын дагуу хос бичгээр хөтлөх ажлыг турших; 5.4. төрийн албан хаагчдын монгол хэл, үндэсний бичгийн мэдлэг чадварыг дээшлүүлэх арга хэмжээ авах, сургалтын хөтөлбөр, төлөвлөгөөг жил бүр баталж мөрдүүлэх; 5.5. төрийн байгууллагын гадна болон өрөө тасалгааны хаяг, албан хаагчдын нэрийн хуудсыг монгол бичгээр үйлдэж, хэвшүүлэх.	Монгол хэлний тухай хуулийг хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай 2022-01-05 Дугаар 2022_7	100	5
2	2.Монгол Улсад 30 хүртэл хоногийн хугацаагаар жуулчлах хавсралтад дурдсан улсын иргэдийг 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл Монгол Улсын визийн шаардлагаас чөлөөлсүгэй. 2.Энэ тогтоолын	Визийн шаардлагаас чөлөөлөх тухай	100	5

	хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар нарт даалгасугай.	2023-01-04 Дугаар 2023_1		
3	Х-1.3.Төрийн үйлчилгээний хүнд суртал, чирэгдлийг багасгах, иргэд, хувийн хэвшлийн хууль ёсны эрх ашгийг хамгаалах, хамтран ажиллах.	2023-2024 оныг Авлигатай тэмцэх жил болгон зарлах тухай 2023-02-08 Дугаар 2023_49	100	5
4	2.Монгол Улсад үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх Монгол-Оросын хамтарсан сургуулийн тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Оросын Холбооны Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу байгуулах, Оросын Холбооны Улсаас ирж ажиллах багш нарт оршин суух зөвшөөрөл олгох, аюулгүй байдлыг хангах зохих арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулж ажиллахыг Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд Л.Энх-Амгалан, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар нарт тус тус даалгасугай	Хамтарсан сургууль байгуулах тухай 2023-08-30 Дугаар 2023_320	100	5
5	3..3.Энэ тогтоолыг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж ажиллахыг Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Б.Энхбаяр, Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд Б.Бат-Эрдэнэ, Зам, тээврийн хөгжлийн сайд С.Бямбацогт нарт, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажиллахыг Сангийн сайд Б.Жавхланд тус тус үүрэг болгосугай.	Журам, жагсаалт, үнийн дүн батлах тухай 2023-12-13 Дугаар 2023_445	100	5
Хэсгийн нийт үнэлгээ			100	5

*Монгол Улсын Засгийн Газрын хуралдааны тэмдэглэлийн хэрэгжилтийн хувь.
Хүснэгт 6.*

№	Зүйл, заалт дэс дугаар	Шийдвэрийн нэр, огноо, дугаар, агуулга	Дундаж хувь	Оноо
3. Монгол Улсын Засгийн газрын хуралдааны тэмдэглэл				
1	II..Тогтоол батлагдсантай холбогдуулан “Монгол Улсын визийг цахимаар авах улсын жагсаалт”-д өөрчлөлт оруулах, гадаадын бусад улсыг нэмж хамруулах асуудлыг холбогдох байгууллагын саналыг харгалзан шийдвэрлэхийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар, Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг нарт даалгав.	2023 оны 1 дүгээр сарын 4-ний өдөр 1 дүгээр тэмдэглэл 2023-01-04 Дугаар 2023_1	100	5
2	II.3.Тогтоол батлагдсантай холбогдуулан гадаадын иргэдийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх, бүртгэл, хяналтыг сайжруулах чиглэлээр зохих арга хэмжээ авч ажиллахыг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар, Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Гадаадын иргэн, харьяатын газар (Н.Ууганбаяр), Хил хамгаалах ерөнхий газар (Х.Лхагвасүрэн), Тагнуулын ерөнхий газар (П.Одонбаатар) нарт даалгав.		100	5

3	<p>I.2.5.Иргэдийн зорчих нөхцөлийг хөнгөвчлөх талаар БНСУ-ын холбогдох байгууллагатай хэлэлцээ хийх үүрэг бүхий Ажлын хэсэг байгуулж, энэ хүрээнд дараах асуудлыг хэлэлцэхийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатарт:</p> <p>-Монгол Улсын Засгийн газар болон БНСУ-ын Засгийн газар хооронд байгуулсан Нийгмийн хамгааллын тухай хэлэлцээрт холбогдох нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар харилцан нийгмийн даатгалаас чөлөөлөх хугацааг нэмэгдүүлэх, төлөгдсөн нийгмийн даатгалын буцаан олголтод хамаарах визийн ангилал хүрээг нэмэгдүүлэх;</p> <p>-БНСУ-д эмчилгээ хийлгэж буй иргэдийг дэмжих зорилгоор тус улсын эмнэлгүүдийн төлбөрийн хөнгөлөлтийг эдлүүлэх болон эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдах;</p> <p>- Хөдөлмөрийн гэрээгээр БНСУ-д ажиллаж буй монгол иргэдийн эцэг, эх, үр хүүхэд, гэр бүлийн зүгээс тус улсад зорчих виз хүсэхэд тодорхой хөнгөлөлт эдлүүлэх.</p>	<p>2023 оны 2 дугаар сарын 20-ны өдөр 9 дүгээр тэмдэглэл 2023-02-20 Дугаар 2023_9</p>	90	4.5
4	<p>ХҮИИ.8.3.Монгол Улсаас хилийн чанадад суугаа дипломат төлөөлөгчийн газар, байнгын ажиллагаатай хилийн боомтод төрийн үйлчилгээний цэгийг нээхэд бүх талын дэмжлэг үзүүлж ажиллахыг Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Монгол Улсын сайд, Боомтын сэргэлтийн Үндэсний хорооны дарга Б.Тулга, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар нарт.</p>	<p>2023 оны 5 дугаар сарын 03-ны өдөр 19 дүгээр тэмдэглэл 2023-05-03 Дугаар 2023_19</p>	100	5
Хэсгийн нийт үнэлгээ			97.5	4.8

Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлт нь 2024 оны эхний хагас жилд дээрх 63 арга хэмжээний хэрэгжилтийн дундаж үнэлгээ 97.7 хувийн гүйцэтгэлтэй буюу 4.8 оноотой үнэлэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеийн 100 хувьтай үнэлэгдсэнтэй харьцуулахад 2.3 хувиар буурсан үзүүлэлттэй байна.

1.2.Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт

Монгол Улсын Засгийн Газрын 2020 оны 203 дугаар тогтоолоор баталсан 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд 1 зорилт, 1 арга хэмжээний хэрэгжилтийг хангуулж ажилласан байна. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээгээр 2024 оны эхний хагас жилийн байдлаар 90 хувьтай буюу “гол үр дүн гарч байгаа” гэж үнэлэгдсэн нь өнгөрсөн оны эхний хагас жилийн үнэлгээтэй харьцуулбал зөвлөмжийн дагуу арга хэмжээний хэрэгжилтийг сайжруулж, эрчимжүүлснээр гүйцэтгэлийн хувийг 13 хувиар нэмэгдүүлж чадсан байна. (Хүснэгт 7,8.)

Хүснэгт 7.

№	Бодлогын чиглэл	Зорилты н тоо	Нийт арга хэмжээний тоо	Үүнээс						Хэрэгжилт /хувь/
				100%	90%	70%	50%	30%	0%	
1	Засаглалын бодлого	1	1	-	1	-	-	-	-	90
Оноо		4.5								

Монгол Улсын Засгийн Газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн хувь, оноог өнгөрсөн оны мөн үетэй харьцуулснаар. Хүснэгт 8.

№	Зорилт, дэс дугаар	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Дундаж хувь	Оноо	Дундаж хувь	Оноо
			2024 оны эхний хагас жил	2023 оны эхний хагас жил		
4.Засаглалын бодлого						
1	4.3.9. Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний бүртгэл, мэдээлэл, хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгоно	2.Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний биеийн давхцахгүй өгөгдөл бүхий бүртгэлийн системийг үе шаттайгаар нэвтрүүлнэ.	90%	4.5	77%	3.85

1.3. “Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хэрэгжилт:

“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг хангах хүрээнд 2024 онд 1 зорилт, арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн нь 90 хувийн биелэлттэй үнэлэгдлээ.

“Монгол Улсын удмын санг хамгаалж, эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх чадавхыг бэхжүүлж, монгол хуний хөгжлийг дэмжинэ” зорилтын хүрээнд хэрэгжилтийн хувийг өнгөрсөн оныхтой харьцуулан харуулав. (хүснэгт 9)

Хүснэгт 9.

№	Үндэслэж байгаа бодлогын баримт бичиг	Шалгуур үзүүлэлт	Зорилтот түвшин	Дундаж хувь	Оноо	Дундаж хувь	Оноо
				2024 оны эхний хагас жил	2023 оны эхний хагас жил		
1. Иргэн төвтэй хөгжлийг дэмжсэн засаглалын бодлого							
1	Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүн, цагаачдын тооны зохист түвшнийг хадгалж, бүртгэл,	Гадаадын иргэн, харьяалалгүй хүний биеийн давхцахгүй өгөгдөл бүхий бүртгэлийн	Үйл ажиллагаа хэвийн явагддаг	90%	5	30%	1.5

мэдээлэл, хяналтын тогтолцоог боловсронгуй болгоно.	системийн хөгжүүлэлт	болсон байна.				
---	----------------------	---------------	--	--	--	--

Дүгнэлт, зөвлөмж

Байгууллагын бодлогын баримт бичгийн 2024 оны эхний хагас жилийн ерөнхий үнэлгээгээр 3 үзүүлэлтийн 16 хууль, тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн 65 арга хэмжээ тус бүр 92.5 хувийн гүйцэтгэлтэй 4.6 оноотойгоор үнэлэгдлээ. (Хүснэгт 10.)

Хүснэгт 10.

Үзүүлэлт		Үнэлгээ				Харьцуулалт хувиар
		2023 оны эхний хагас жил		2024 оны эхний хагас жил		
Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн үнэлгээ	Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн хэрэгжилт	100	5	97.7	4.8	-2.3
	Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт	77	3.9	90	4.5	+13
	“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хэрэгжилт	30	1.5	90	4.5	+60
Ерөнхий үнэлгээ		88.5	4.4	92.5	4.6	+4

Бодлогын баримт бичгийг төрөл тус бүрээр авч үзвэл Хууль тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн биелэлт нь 97.7 хувийн гүйцэтгэлтэйгээс бүрэн биелсэн буюу 100 хувь үнэлэгдсэн 57 арга хэмжээ, харин “хэрэгжих шатанд” буюу 90-70 хувийн биелэлттэй 5 арга хэмжээ, “хэрэгжилт хангалтгүй” буюу 30 хувийн биелэлттэй 1 дараах арга хэмжээнүүд байна. Үүнд:

Арга хэмжээ-1: 8.6.1.олон нийтээр хэлэлцүүлж, санал авч байгаа хууль тогтоомж болон захиргааны хэм хэмжээний актын төсөл, тэдгээрийн танилцуулга, холбогдох судалгаа, бусад байгууллага, иргэнээс өгсөн санал;

Хэрэгжилт: Захиргааны ерөнхий хуулийн 26, 61 дүгээр зүйлд заасны дагуу хууль тогтоомж, Засгийн газрын тогтоол, нийтээр дагаж мөрдөх хэм хэмжээ тогтоосон актын төсөлд иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллагаас тайлбар, санал гаргах

боломжийг олгох зорилгоор тайлант хугацаанд байгууллагын цахим хуудасны “Хууль, эрх зүй” цэсийн “Төсөлд санал авах” туслах цэсэд “Монгол Улсын иргэний харьяаллын асуудлыг шийдвэрлэхэд шаардагдах баримт бичгийн жагсаалт”-ын төсөлд санал авсан.(90 хувь)

Арга хэмжээ-2: 8.6.8.төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгийг хүн, хуулийн этгээдэд ашиглуулах, шилжүүлэх, хувьчлах, төсвийн хөрөнгийн ашиглалт болон түүнийг ашиглалтаас гаргах, ашиглалтаас гаргаснаас орсон орлогын талаарх мэдээлэл;

Хэрэгжилт: Тайлант хугацаанд байгууллагын даргын 04 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 01/856, мөн өдрийн 01/859 дүгээр албан бичгээр 97 нэр төрлийн 207,1 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг төв болон орон нутаг дахь нэгжүүдэд балансаас балансад шилжүүлэх, Баруун бүс дэх газрын 22,5 сая төгрөгийн газар эзэмших эрхийг бүртгэлд тусгах, 12,5 сая төгрөгийн газар эзэмших эрхийг бүртгэлээс хасах, Баян-Өлгий аймаг дахь 33,4 сая төгрөгийн үлдэх өртөгтэй конторын барилгыг актлах зөвшөөрлийн хүсэлтийг Хууль зүй дотоод хэргийн яам болон Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газарт тус тус хүргүүлэн шийдвэрийг хүлээж байна. Шийдвэр гарсан тухай бүр дээрх мэдээлэл тус бүрийг хуулийн хугацаанд нь www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд ил тод байршуулна. (90 хувь)

Арга хэмжээ-3: 8.6.11.барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулахыг зөвшөөрсөн улсын комиссын дүгнэлт;

Хэрэгжилт: Ховд аймгийн Жаргалант суманд баригдсан “Гадаадын иргэн, харьяатын газрын баруун бүс дэх газрын үйлчилгээний цогцолборын барилга”-ыг Барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулахыг зөвшөөрсөн улсын комиссын 2023 оны 12 дугаар сарын 08-ны өдрийн ББҚД-84-33/23 дугаар дүгнэлтээр ашиглалтад хүлээн авсан бөгөөд Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газраас хөрөнгөд бүртгэх зөвшөөрөл хүлээгдэж байна. Зөвшөөрлийг баталгаажуулсан тохиолдолд мэдээллийг хуулийн хугацаанд www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд ил тод мэдээлнэ. (90 хувь)

Арга хэмжээ-4: 1.2.5.Иргэдийн зорчих нөхцөлийг хөнгөвчлөх талаар БНСУ-ын холбогдох байгууллагатай хэлэлцээ хийх үүрэг бүхий Ажлын хэсэг байгуулж, энэ хүрээнд дараах асуудлыг хэлэлцэхийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатарт:

-Монгол Улсын Засгийн газар болон БНСУ-ын Засгийн газар хооронд байгуулсан Нийгмийн хамгааллын тухай хэлэлцээрт холбогдох нэмэлт, өөрчлөлт оруулах замаар харилцан нийгмийн даатгалаас чөлөөлөх хугацааг нэмэгдүүлэх, төлөгдсөн нийгмийн даатгалын буцаан олголтод хамаарах визийн ангилал хүрээг нэмэгдүүлэх;

-БНСУ-д эмчилгээ хийлгэж буй иргэдийг дэмжих зорилгоор тус улсын эмнэлгүүдийн төлбөрийн хөнгөлөлтийг эдлүүлэх болон эрүүл мэндийн даатгалд хамрагдах; -Хөдөлмөрийн гэрээгээр БНСУ-д ажиллаж буй монгол иргэдийн эцэг, эх, үр хүүхэд, гэр бүлийн зүгээс тус улсад зорчих виз хүсэхэд тодорхой хөнгөлөлт эдлүүлэх.

Хэрэгжилт: Засгийн газрын 2023 оны “Монгол Улсын иргэдийн Бүгд Найрамдах Солонгос Улсад зорчих нөхцөлийг хөнгөвчлөх чиглэлээр авах арга хэмжээний тухай” 166 дугаар тогтоолын хэрэгжилтийг хангах арга хэмжээний хүрээнд Гадаадын иргэн, харьяатын газрын дарга Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Цагаачлалын албаны даргатай 12 дугаар сарын 15-ны өдөр, 01 дүгээр сарын 19-ний өдөр Сөүл хотноо тус тус албан уулзалт хийсэн. Уулзалтаар иргэд харилцан адил байх зарчмыг баримтлан Монгол Улсын иргэдийг хил нэвтрүүлэлгүй буцаахгүй байх, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Хууль зүйн яамнаас хэрэгжүүлдэг өршөөлийн аянд хамруулан нутаг буцаах, тус улсыг сайн дураар орхин гарсан иргэнд дахин хууль ёсоор зорчих баталгааг гаргах, Монгол Улсад Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Цагаачлалын байгууллагын төлөөллийг томилуулан ажиллуулах зэрэг саналыг дэвшүүллээ. Мөн байгууллагын дарга Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Элчин зөвлөхтэй 02 дугаар сарын 22-ны өдөр уулзаж, тодорхой шаардлага хангасан болон олон удаагийн виз авах болзол хангасан иргэнд визийн хянан шийдвэрлэх хугацааг богиносгож 7-14 хоногт багтаан шийдвэрлэж байх талаар хүсэлт гаргасан. Улаанбаатар хотноо 05 дугаар сарын 09-ний өдөр зохион

байгуулагдсан Монгол Улс, Бүгд Найрамдах Солонгос Улсын Гадаад харилцааны яамд хоорондын Консулын XI зөвлөлдөх уулзалтад байгууллагын дарга оролцож, тус улсад хууль ёсны дагуу зорчоод ирсэн иргэдэд олон удаагийн орох, гарах эрхтэй визийг олгох, Монгол Улсын төрийн дээд албан тушаалтан, үйл ажиллагаа нь тогтвортой аж ахуйн нэгжийн удирдлага болон тэдний гэр бүлийн гишүүд зэрэг олон удаагийн виз авах болзол хангасан иргэдэд виз олгох хугацааг богиносгох, хууль бусаар оршин суугаа иргэд сайн дураар нутаг буцсан тохиолдолд хилээр буцаж орох баталгааг гаргаж өгөх талаар саналыг дэвшүүлэв.

Арга хэмжээ-5: ХЗДХЯ УИХ-ын тогтоолын төсөл 2021. Монгол Улсад 2021-2024 онд цагаачлуулж болох гадаадын иргэдийн тоо, бүтэц, байршлын тухай

Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 29.6-д заасны дагуу Монгол Улсад 2021-2024 онд цагаачлуулж болох гадаадын иргэдийн тоо, бүтэц, байршлыг тогтоох.

Хэрэгжилт: Монгол Улсад 2009-2012 онд оруулж болох цагаач гадаадын иргэдийн тоо, бүтэц, байршлын тухай Монгол Улсын Их Хурлын 2009 оны 44 дүгээр тогтоолоор жилд оруулж болох цагаач гадаадын иргэний тоог жил бүр 100-аас дээшгүй байхаар тогтоосон. Монгол Улсад 2013-2016, 2017-2020 онд оруулж болох цагаач гадаадын иргэдийн тоо, бүтэц, байршлыг тогтоолгохоор 2013, 2015, 2018 онд тус тус Засгийн газраас Улсын Их Хуралд тогтоолын төслийг танилцуулж байсан ч батлагдаагүй болно. Гадаадын иргэн, харьяатын газраас “Монгол Улсад 2021-2024 онд цагаачлуулж болох гадаадын иргэдийн тоо, бүтэц, байршлын тухай” Улсын Их Хурлын тогтоолын төсөл, танилцуулгыг 2021 оны 12 дугаар сарын 09-ний өдрийн 01/1730 дугаар, 2023 оны 11 дүгээр сарын 30-ны өдрийн 01/2075 дугаар албан бичгээр тус тус Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдад хүргүүлсэн. (70 хувь)

Арга хэмжээ-6: 1.5.Иргэн, аж ахуйн нэгжийн тарьсан модоор ойн санг бүрдүүлж, түүнийг улсын нэгдсэн санд бүртгэх, тарьсан модыг зах зээлийн эргэлтэд оруулж энэ чиглэлийн үйл ажиллагаа явуулахад нь бодит дэмжлэг үзүүлэх болон гадаад улсаас Монгол Улсад ирж буй хүн бүр монгол оронд мод тарих санаачилгыг өрнүүлэх

Хэрэгжилт: Монгол Улсад оршин суух зөвшөөрөл хүссэн болон бүртгэл хийлгэж буй гадаадын иргэдэд Монгол оронд мод тарих тухай зөвлөмж, мэдээллийг уриалга хэлбэрээр тогтмол хүргэж байна. (30 хувь)

Мөн бүрэн хэрэгжсэн, цаг хугацааны хувьд ач холбогдолгүй болсон дараах шийдвэрийн заалтуудыг хяналтаас хасуулах саналтай байна. Үүнд:

Монгол Улсын хууль-1: 13.3. Визийн төвийн байршлыг тогтоох, сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулан ажиллах журмыг Засгийн газар батална.

Хэрэгжилт: Засгийн газрын 2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн “Журам батлах тухай” 197 дугаар тогтоолоор Монгол Улсын визийн төвийн байршлыг тогтоох, сонгон шалгаруулах, гэрээ байгуулан ажиллах журам”-ыг баталсан. (100 хувь)

Засгийн газрын тогтоол-1: 2.Монгол Улсад 30 хүртэл хоногийн хугацаагаар жуулчлах хавсралтад дурдсан улсын иргэдийг 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл Монгол Улсын визийн шаардлагаас чөлөөлсүгэй. 2.Энэ тогтоолын хэрэгжилтийг хангаж ажиллахыг Гадаад харилцааны сайд Б.Батцэцэг, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар нарт даалгасугай.

Хэрэгжилт: Засгийн газрын 2023 оны 01 дүгээр тогтоолоор Монгол Улсын цахим виз олгох улсын жагсаалтад багтаж байсан Европын улсууд болон Австрали, Шинэ Зеланд зэрэг 34 улсын иргэнийг визийн шаардлагаас чөлөөлснийг үндэслэн “Визийн мэдээллийн нэгдсэн сан” систем (evisa.mn)-ээс дээрх 34 улсыг хасаж, шийдвэрийг мөрдөн ажиллаж байна. (100 хувь)

Цаашид нийт хууль, тогтоомж, тогтоол,шийдвэрийн хэрэгжилтийн үр дүнг бууруулахгүйгээр чанаржуулж, тайлагнахдаа үнэн бодит, мэдээнд тулгуурлан үр дүнг тайлагнаж ажиллахыг зөвлөмж болгож байна.

--оо0оо--